

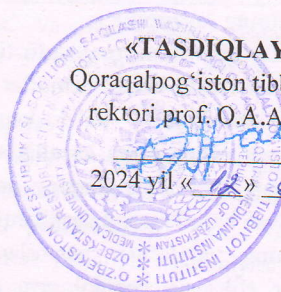
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

QORAQALPOG'ISTON TIBBIYOT INSTITUTI

Ro'yxatga olindi:

№ BD.24/9-11/20
2024 yil « 12 » avgust

«TASDIQLAYMAN»

Qoraqalpog'iston tibbiyot instituti
rektori prof. O.A. Ataniyazova

2024 yil « 12 » 08

ICHKI KASALLIKLAR FANIDAN
O'QUV MODULI

Bilim sohasi:	900 000	- Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot
Ta'lim sohasi:	910 000	- Sog'liqni saqlash
Ta'lim yo'nalishi:	60910400	- Tibbiy profilaktika ishi

3

Nukus – 2024

Fan / modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar	
	2024-2025	5	6	
Fan / modul turi	Ta'lim tili		Haftadagi dars soatlari	
Majburiy	Qorag'apq/O'zbek/Rus		5	
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Ichki kasalliklar	80 (26/64)	90	180
2	I. Modulning mazmuni Modulni o'qitishning maqsadi: tibbiyot kasbiyga kirish, tibbiy etika va deontologiya asoslarini bilish, bemorlar parvarishi, ichki kasalliklarning turi variantlarida, shuningdek, ba'zi keng tarqalgan kasalliklarning atipik kechishida, kam uchraydigan kasalliklarning tipik kechishida klinik tashxis qo'yish va uni asoslashni, ularning asoratlari ni oldini olish va standartlar asosida davolash ko'nikmasini shakllantirishdan iborat. Modulning vazifalari: bemorlar parvarishini asosiy yo'nalishlarini bilish, tibbiy etika va deontologiya qoidalariga amal qilish, anamnestik ma'lumotlar va fizikal tekshiruv usullariga asoslangan holda bemorlarni organlar bo'yicha umumiy ko'rikdan o'tkazish, laborator va instrumental tekshirish usullari natijalarini interpretatsiya qilishni o'rgatish, ichki kasalliklar etiologiyasi, patogenezi, klinikasi, tasnifi, klinik ko'rinishlari, qiyosiy tashxislash, asoratlari, davosi va profilaktikasi bo'yicha bilimlarni shakllantirish, a'zolar sistemasi bo'yicha kasallardan anamnez yig'ish va tekshirishlar o'tkazish malakasini rivojlantirish, kasalliklarning asosiy klinik mezonlarini aniqlashni o'rgatish, talabalarda dastlabki va klinik tashxis qo'yish, tekshirish rejasi, vrach taktikasini tuzish, bemorga kompleks davo buyurish va davo samaradorligini aniqlash jarayonlarini o'rgatishdan iborat.			

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

III.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

5-senestr:

1-mavzu. O'choqli va krupoz pnevmoniya.

Kasallikning etiologiyasi, patogenezi, patologik anatomiyasi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, laborator tekshiruv natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari va profilaktikasi.

<p>2-mavzu. O'tkir va surunkali bronxitlar. Bronxial astma. Etiologiya, patogenez, tasnifi, kechishi, klinikasi, asoratlari, diagnostikasi, laborator va instrumental tekshiruv natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari va profilaktikasi.</p> <p>3-mavzu. Gipertoniya kasalligi. Gipertonik krizlar. Simptomatik arterial gipertenziyalar. Kasallikning etiologiyasi, patogenezi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, laborator va instrumental tekshiruv natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari va profilaktikasi. Parhezning ahamiyati.</p> <p>4-mavzu. YIK. Stenokardiya. Etiologiya, patogenez, tasnifi, kechishi, klinikasi, asoratlari, diagnostikasi, laborator va instrumental tekshiruv natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari va profilaktikasi. YIK. Miokard infarkti. Kasallikning etiologiyasi, patogenezi, patologik anatomiyasi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, kasallikning diagnostik mezonlari, laborator va instrumental tekshiruv natijalarini interpretatsiya qilish, kasallikning asoratlari, davolash standartlari va profilaktikasi.</p> <p>5-mavzu. O'tkir revmatik istima. Kasallikning etiologiyasi, patogenezi, patologik anatomiyasi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, kasallikning diagnostik mezonlari, laborator va instrumental tekshiruv natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari va profilaktikasi. Yurakning orttirilgan nuqsonlari. Etiologiyasi, patogenezi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, laborator va instrumental tekshiruv natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari va profilaktikasi.</p> <p>6-mavzu. Infektsion endokardit. Kasallikning etiologiyasi, patogenezi, patologik anatomiyasi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, kasallikning diagnostik mezonlari, laborator va instrumental tekshiruv natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari va profilaktikasi.</p> <p>7-mavzu. Surunkali gastrit. Me'da va 12 barmoq ichak yara kasalligi. Kasallikning etiologiyasi, patogenezi, patologik anatomiyasi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, laborator va instrumental tekshiruv natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari va profilaktikasi. Me'da va 12 barmoq ichak yara kasalligi asoratlari davolash tamoyillari. Surunkali enterit. Surunkali kolit. Kasallikning etiologiyasi, patogenezi, patologik anatomiyasi, tasnifi,</p>	
---	--

klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, laborator va instrumental tekshiruv natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari va profilaktikasi.

8-mavzu. Surunkali gepatitlar. Jigar sirrozi.

Kasallikning etiologiyasi, patogenez, patologik anatomiyasi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, laborator va instrumental tekshiruv natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari va profilaktikasi.

9-mavzu. Surunkali pielonefrit. Surunkali glomerulonefrit.

Etiologiyasi, patogenez, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, laborator va instrumental tekshiruv natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari va profilaktikasi.

10-mavzu. Bo'g'im kasalliklari: Revmatoidli artrit. Osteoartrroz.

Kasallikning etiologiyasi, patogenez, patologik anatomiyasi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, kasallikning diagnostik mezonlari, laborator va instrumental tekshiruv natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari va profilaktikasi.

11-mavzu. Biriktiruvchi to'qimaning diffuz kasalliklari: TQB. Sistemali sklerodermiya.

Kasallikning etiologiyasi, patogenez, patologik anatomiyasi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, kasallikning diagnostik mezonlari, laborator va instrumental tekshiruv natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari va profilaktikasi.

12-mavzu. Temir tanqisligi kamqonligi. V 12-folat kislotasi tanqisligi kamqonligi. Leykoz: o'tkir va surunkali.

Kasallikning etiologiyasi, patogenez, patologik anatomiyasi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, laborator va instrumental tekshiruv natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari va profilaktikasi.

13-mavzu. Qandli diabet. Tarqalgan zaharli bo'qoq.

Kasallikning etiologiyasi, patogenez, patologik anatomiyasi, tasnifi, klinikasi, tekshirish usullarini o'rganish, laborator va instrumental tekshiruv natijalarini interpretatsiya qilish, davolash standartlari va profilaktikasi.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. O'choqli va krupoz pnevmoniya.
2. O'tkir va surunkali bronxitlar. Bronxial astma.
3. Gipertoniya kasalligi. Gipertonik krizlar. Simptomatik arterial gipertenziyalar.
4. YIK. Stenokardiya. YIK. Miokard infarkti. Yurak yetishmovchiligi.

5. O'tkir revmatik isitma. Yurakning orttirilgan nuqsonlari.

6. Infektsion endokardit. Miokardit. Perikarditlar.

7. Surunkali gastrit. Me'da va 12 barmoq ichak yara kasalligi. Surunkali enterit. Surunkali kolit.

8. Surunkali gepatitlar. Jigar sirrozi.

9. Surunkali pielonefrit. Surunkali glomerulonefrit.

10. Bo'g'im kasalliklari: Revmatoidli artrit. Osteoartrroz.

11. Biriktiruvchi to'qimaning diffuz kasalliklari: TQB. Sistemali sklerodermiya.

12. Temir tanqisligi kamqonligi. V 12-folat kislotasi tanqisligi kamqonligi. Leykoz: o'tkir va surunkali.

13. Qandli diabet. Tarqalgan zaharli bo'qoq.

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir o'qituvchi tomonidan o'tkaziladi.

Amaliy mashg'ulotlarni o'tkazishda quyidagi didaktik tamoyillarga amal qilinadi:

- Amaliy mashg'ulotlarni maqsadini aniq belgilab olish;
- O'qituvchining innovasion pedagogik faoliyati bo'yicha bilimlarni chuqurlashtirish imkoniyatlariga talabalarda qiziqish uyg'otish;
- Talabada natijani mustaqil ravishda qo'lga kiritish imkoniyatini ta'minlash;
- Talabani nazariy-metodik jihatdan tayyorlash va h.k.

IV. Amaliy ko'nikmalar

O'quv amaliyotini o'tish davrida talabalar quyidagi amaliy ko'nikmalarni o'zlashtirishlari ko'zda tutilgan:

1. Bemorlardan shikoyat va anamnezni (xayotiy anamnez, kasallik anamnezi, medikamentoz anamnez) yig'ish va shu asosida bemorlarga zarur davolash-diaagnostik tadbirlar hajmi va to'plamini aniqlash;
2. Bemorni tekshirishda obektiv usullarni qo'llash, kasallikning umumiy va o'ziga xos belgilarini aniqlash;
3. Bemor ahvolidning og'irlik darajasini aniqlash, bemorni ushbu holatdan chiqarish uchun zarur choralarni qo'llash, kerakli shoshilinch yordamni ko'rsatish;
4. Tekshiruv hajmini aniqlash bilan dastlabki tashxisni shakllantirish.

	<p>5. EKG. Rentgenografiya natijalarini o'qiy bilish va taxlil qilish</p> <p>6. Umumiy qon taxlilini normal ko'rsatkichlari va o'zgarishlari interpretatsiyasi.</p> <p>7. Siydikni tekshirish bosqichlari. Umumiy siydik taxlilini normal ko'rsatkichlari va o'zgarishlarini interpretatsiyasi.</p> <p>8. Kasalliklarni differensial diagnoz o'tkazish va klinik tashxisini asoslashni o'rgatish.</p> <p>9. Davolash rejasini tuzish va standartlaridan foydalanish.</p> <p>V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar</p> <p><i>Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O'pka raki kasalligi haqida ma'lumot. 2. O'pka arteriyasi tromboemboliyasi diagnostikasi va shoshilinch yordam ko'rsatish chora tadbirlari. 3. Yurak aritmiyalari kechiktirib bo'lmaydigan yordam choralar. 4. Ateroskleroz. Etiologiya, patogenez, klinika, tekshiruv usullari, kechishi, davolash. 5. O'pkaning surunkali obstruktiv kasalliklari. 6. O'pka emfizemasi. Etiologiya, patogenez, klinika, tekshiruv usullari, kechishi, davolash. 7. Uch tabaqali qopqoq yetishmovchiligi. Etiologiya, patogenez, klinika, tekshiruv usullari, kechishi, davolash. 8. O'tkir chap qorincha yetishmovchiligida kechiktirib bo'lmaydigan yordam choralar. 9. O'pka shishida kechiktirib bo'lmaydigan yordam choralar. 10. Buyrak va peshob ajratish a'zolari kasalliklarini zamonaviy tekshirish usullari 11. Gastroezofageal refluks kasalligi. 12. O't yo'llari diskineziyasi. 13. Bo'g'im kasalliklar differensial diagnostikasi (SQB, SSD, RA, DOA). 14. Qandli diabet 2 tip asoratlari va ularni profilaktikasi. 15. Ichak ta'sirlanish sindromi. 16. Tarqalgan zaharli bo'qoq kasalligida yurak qon tomir tizimidagi o'zgarishlar.
3	<p>VI. Ta'lim natijalari/ kasbiy kompetensiyalar</p> <p>Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eng ko'p tarqalgan pulmonologik, kardiologik, revmatologik, gastroenterologik, nefrologik, gematologik va endokrinologik kasalliklarning

	<p>etiologiyasi, patogenez, klassifikatsiyasi, klinikasi, asoratlari bilish, qiyosiy taqqoslash, kasallikka tashxis qo'yish, tekshiruv va kompleks davolash rejasini tuzish, artroskopiya, teri-mushak loskui biopsiyasi, me'da-ichak traktini endoskopik tekshiruv, umumiy va ekskretor urografiya, buyrak arteriyalari angiografiyasi qorin bo'shlig'i punktsiyasi to'g'risida <i>tasavvurga ega bo'lishi</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> • bemorlardan anamnestik ma'lumotlarni yig'a bilish (kasallik va hayot anamnezi), fizikal tekshiruv usullariga asoslangan holda bemorlarni organlar bo'yicha umumiy ko'rikdan o'tkazish, taxminiy tashxisni shakllantirish va asoslash, bemorni tekshirish rejasini tuzish, umumiy klinik laborator tekshiruvlar natijalarini: umumiy qon va siydik tahlili, qonning bioximik tahlili, oshqozon shirasini tekshirish, timol va sulema sinamallari, Zimmitskiy va Nechiporenko sinamallarini koprogramma, axlatning bakteriologik ekma natijalarini interpretatsiya qila olish, klinik va yakuniy tashxis qo'yish va asoslash, rejalari davolashni tavsiya etishni, kasallik asoratlari va ularning oldini olishni <i>bilishi va ularidan foydalana olishi</i>; • revmatologik, gastroenterologik, nefrologik kasalliklar bilan og'rikan bemorlarni tekshirish, bemorni professional so'roq va ko'rikdan o'tkazish, qonning umumiy, bioximik immunologik, serologik tahlili, sinovial suyuqlik tahlili natijalarini interpretatsiya qilish, me'da-ichak traktini endoskopik tekshiruv, bariyli rentgenografiya, umumiy va ekskretor urografiya, ichki a'zolar UTT tekshiruv natijalari asosida xulosa qilish, kasallik tarixini to'g'ri yuritish <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi</i> kerak.
4	<p>VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ma'ruza; -amaliy mashg'ulotlar; -o'quv metodik ishlarnalar (darsliklar, qo'llanmalar, o'quv-metodik tavsiyanomalar, test savollari va situatsion masalalar to'plami va h.q.); -videoroliklar; -prezentatsiyalar; -tematik bemor; -kasallik tarixi.
5	<p>VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan mavzular haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oralq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazoratni muvaffaqiyatli topshirish.</p>

6	<p>Asosiy adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gadayev A.G. Ichki kasalliklar. Darslik. T: Turon Zamin Ziyo, 2021 y. (lotin). 2. Xolmatova B.T., Karimov M.Sh. Tibbiyot kasbiya kitish. Darslik. Toshkent 2021 yil. 3. Gadayev A.G. Ichki kasalliklar, Darslik. T: Turon Zamin Ziyo, 2018. 4. Ichki kasalliklar rporoveditkasi. Gadayev A.G.; Karimov M.Sh.. T. 2012. 5. Моисеева В.С., Мартынова А.И., Мухина Н.А. Внутренние болезни. Учебник в двух томах. Москва. 2018 г. <p>Qo'shimcha adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gadayev A.G., Rozikov A.A., Raximova M.E. Amaliy elektrokardiografiya. - Toshkent. Turon Zamin Ziyo, 2016 й. 2. Струтынский А.В. "Основы семиотики заболеваний внутренних органов" М. 2013 й. МЕДпресс-информ. 3. Перевод с английского под редакцией акад. РАМН Ивашкина В.Т. "Внутренние болезни по Дэвидсону" Геотар М. 2009 й. 4. Скот Стерн, Адам Сайфу, Дайн Олгкорн "От симптома к диагнозу", Руководство для врачей, Геотар М. 2008 й. 5. Барбара Батес, "Руководство по клиническому обследованию больного", перевод с английского, дополненный, Геотар М. 2008й. 6. Harrison's Textbook Principles of Internal Medicine-19th Edition – 2015. 7. Национальный клинический протокол по ведению больных с бронхиальной астмой 8. Национальный клинический протокол по ведению больных с артериальной гипертензией <p>Axborot manbaalari</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. www.medbook.tj 2. www.medlibrary.tj 3. www.medline.tj 4. www.tjma.uz 5. www.ziyounet.uz www.ssv.uz <p>Qoraqarpo'g'iston tibbiyot instituti tomonidan ishlab chiqilgan va</p>
---	---

7	<p>tasdiqlangan.</p> <p>Modulning o'quv dasturi Qoraqarpo'g'iston tibbiyot institutining "12" 08 № <u>11</u>-sonli buyrug'i (buyruqning <u>1</u>-ilovasi) bilan tasdiqlangan.</p> <p>O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i A.Dj. Abdullayeva</p>
8	<p>Modal uchun ma'sullar:</p> <p>A.U.Ermetkbaeva – Qoraqarpo'g'iston Tibbiyot Instituti "Oila tibbiyoti va ichki kasalliklar" kafedrası mudiri, tibbiyot fanlari doktori (DSc)</p> <p>A.S.Ametova – QTI "Oila tibbiyoti va ichki kasalliklar" kafedrası assistenti</p>
9	<p>Taqrizchilar:</p> <p>Ichki taqrizchi:</p> <p>Q.Pirimbetov - QTI "Preventiv tibbiyot, xalq tibbiyoti, nevrologiya va psixiyatiga" kafedrası mudiri, DSc</p> <p>Tashqi taqrizchi:</p> <p>R. Xalmutatova - QRTM "Nefrologiya bulimi" shifokori</p>